

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА, ГЕОДЕЗІЇ ТА
ЗЕМЛЕУСТРОЮ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до написання та оформлення кваліфікаційної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»**

Укладачі:

БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович

кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович

доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет» (протокол № від)*

Рецензенти:

***Ганна ПАНЦИРЕВА**, доктор с.-г. н., доцент, доцент кафедри
лісового та садово-паркового господарства факультету екології,
лісівництва та садово-паркового господарства Вінницького
національного аграрного університету*

Валерій ТАРАСЮК

*кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри
землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин Закладу вищої
освіти «Подільський державний університет»*

Безвіконний П.В. М'ялковський Р.О. Методичні рекомендації до написання та оформлення кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2026. 48 с.

У методичних рекомендаціях узагальнено вимоги до підготовки кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство». Розкрито порядок організації виконання та захисту роботи, вимоги до структури й змісту основних розділів, а також правила її оформлення відповідно до чинних стандартів. Матеріали мають практичне спрямування та допомагають здобувачам якісно підготувати й успішно захистити дипломну роботу.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	6
ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	10
ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	26
ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ.....	33
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ.....	34
ПАМ'ЯТКА РЕЦЕНЗЕНТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ.....	45

ВСТУП

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» є завершальним етапом навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Вона становить самостійно виконане дослідження навчально-наукового або прикладного спрямування, яке здобувач готує під керівництвом наукового керівника відповідно до обраної спеціальності.

Присудження ступеня бакалавра здійснюється за умови успішного захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією. У процесі її підготовки здобувач повинен продемонструвати вміння працювати з науковими джерелами, аналізувати та узагальнювати інформацію, формулювати мету і завдання дослідження, обґрунтовувати отримані результати та робити аргументовані висновки.

Бакалаврська робота виконується на основі матеріалів, зібраних під час навчання та проходження практики. Вона може містити елементи дослідницького пошуку, аналіз виробничих ситуацій, розробку практичних рекомендацій або проєктних рішень, що мають значення для відповідної галузі. Важливою вимогою є логічність структури, обґрунтованість положень, коректність використання джерел та дотримання встановлених стандартів оформлення.

Таким чином, кваліфікаційна робота бакалавра є обов'язковою складовою освітньої програми та підтверджує готовність випускника до професійної діяльності або подальшого навчання. У методичних рекомендаціях подано вимоги до структури, змісту, оформлення й порядку захисту роботи, а також практичні поради щодо уникнення типових помилок.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Випускна кваліфікаційна робота здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» спрямована на узагальнення та практичне застосування знань, умінь і навичок, набутих упродовж навчання. Її підготовка має на меті підтвердити сформованість загальних і фахових компетентностей, а також здатність випускника розв'язувати професійні завдання у сфері вирощування декоративних рослин, проєктування, створення й утримання об'єктів озеленення, експлуатації елементів рослинних угруповань та інженерно-технічного оснащення садово-паркових територій в умовах, максимально наближених до виробничих.

Кваліфікаційна робота є самостійно виконаним завершеним дослідженням, підготовленим відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство», розробленої на основі чинного Стандарту вищої освіти. Вона відображає рівень професійної підготовки здобувача, його готовність до виконання типових виробничих функцій і прийняття обґрунтованих фахових рішень.

За змістом робота може мати дослідницький, технологічний або проєктний характер і виконуватися за темою, затвердженою кафедрою. Вона передбачає аналіз актуальної проблеми галузі, використання сучасних наукових підходів і розробку практичних рекомендацій або проєктних рішень, спрямованих на підвищення ефективності об'єкта дослідження чи вдосконалення окремих елементів системи озеленення.

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється на основі опрацювання вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, нормативно-правових документів, галузевих стандартів, а також результатів власних спостережень, досліджень чи проєктних розробок здобувача. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали вимоги навчального плану та успішно пройшли всі передбачені види підсумкового контролю.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота виконується на завершальному етапі навчання на першому (бакалаврському) або другому (магістерському) рівні вищої освіти та передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх під час розв'язання конкретних наукових і професійних завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Здобувачу надається право обирати тему кваліфікаційної роботи, визначену випусковою кафедрою, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки. Керівниками кваліфікаційних робіт призначаються науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти, які мають науковий ступінь та/або вчене звання. Його функції полягають у наданні методичної й консультативної допомоги здобувачу, координації виконання роботи, контролі за дотриманням встановленого графіка та вимог до змісту й оформлення кваліфікаційного дослідження.

Затвердження тем і керівників кваліфікаційних робіт здійснюється вченою радою структурного підрозділу не пізніше ніж перед початком останнього семестру. Тематику кваліфікаційних робіт, критерії їх оцінювання розробляє й затверджує випускова кафедра. Розподіл обраних здобувачами тем кваліфікаційних робіт затверджується випусковою кафедрою.

Відповідальність за якість змісту, достовірність поданих даних, правильність розрахунків і самостійність виконання покладається безпосередньо на здобувача.

У процесі підготовки роботи можуть проводитися проміжні консультації, попередній розгляд окремих розділів, а також передзахист на засіданні кафедри. Це сприяє своєчасному виявленню недоліків і підвищенню науково-практичного рівня

Науковий керівник організовує та координує процес підготовки кваліфікаційної роботи. Він погоджує тему зі здобувачем, формує

індивідуальне завдання та календарний план виконання, визначає коло питань, які необхідно опрацювати, і рекомендує джерела інформації – наукові публікації, нормативні документи, методичні матеріали, електронні ресурси. Керівник здійснює систематичний контроль за дотриманням графіка підготовки роботи, надає консультації з принципових методичних і змістових аспектів, перевіряє подані матеріали як частинами, так і в завершеному вигляді, звертаючи особливу увагу на логіку викладу, обґрунтованість висновків та коректність оформлення.

Крім того, керівник готує письмовий відгук із оцінкою рівня підготовки здобувача та якості виконаної роботи, забезпечує перевірку тексту на академічну доброчесність у встановлені терміни та приймає рішення щодо можливості допуску до попереднього захисту. Він також сприяє підготовці здобувача до виступу на засіданні кафедри та екзаменаційної комісії і, як правило, бере участь у процедурі захисту кваліфікаційної роботи.

Детальне опрацювання окремих розділів і питань кваліфікаційної роботи здійснюється здобувачем самостійно. Він зобов'язаний систематично працювати над темою, дотримуватися затвердженого календарного плану, своєчасно подавати матеріали на перевірку керівнику та враховувати надані зауваження і рекомендації. Здобувач відповідає за повноту зібраних матеріалів, обґрунтованість висновків, правильність розрахунків, якість графічних і текстових матеріалів, а також за дотримання вимог академічної доброчесності.

Завдання на виконання кваліфікаційної роботи

Завдання на підготовку кваліфікаційної роботи формується науковим керівником відповідно до затвердженої теми та встановлених вимог. У завданні визначаються мета і основні напрями дослідження, перелік питань, що підлягають опрацюванню, орієнтовна структура роботи, вихідні дані для виконання розрахунків або проєктних рішень, а також строки подання окремих розділів.

Документ підписується науковим керівником і затверджується завідувачем кафедри, після чого видається здобувачу. Здобувач,

ознайомившись із поставленими вимогами, підтверджує це власним підписом. Оформлене завдання включається до складу кваліфікаційної роботи як обов'язковий структурний елемент і є підставою для контролю виконання встановленого графіка.

Порядок допуску кваліфікаційної роботи до захисту

Рішення щодо можливості представлення роботи до захисту приймає завідувач кафедри на підставі результатів попереднього розгляду (передзахисту), що проводиться на засіданні кафедри з обов'язковим оформленням протоколу.

До захисту допускається робота, яка:

- виконана самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності;
- відповідає встановленим методичним вимогам щодо структури, змісту та оформлення;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- пройшла перевірку на наявність текстових запозичень із відповідним підтвердженням;
- апробована шляхом представлення результатів дослідження на наукових конференціях, засіданнях студентського наукового гуртка або інших фахових заходах, що підтверджується відповідними документами.

Після прийняття рішення про допуск завідувач кафедри направляє роботу на зовнішнє рецензування. Наявність зауважень або навіть негативної оцінки рецензента не є підставою для заборони захисту – остаточне рішення щодо оцінювання приймає екзаменаційна комісія. Процедура захисту здійснюється відповідно до чинного положення про організацію роботи екзаменаційної комісії закладу вищої освіти.

Оцінювання кваліфікаційної роботи

Підсумкова оцінка визначається за результатами публічного захисту перед екзаменаційною комісією за 100-бальною шкалою. Під час виставлення оцінки враховуються:

- науково-методичний рівень виконання роботи;
- повнота розкриття теми та відповідність змісту поставленим меті й завданням;

- якість оформлення відповідно до встановлених вимог;
- висновки рецензента та відгук наукового керівника;
- дотримання індивідуального графіка підготовки;
- рівень представлення результатів і відповіді на запитання членів комісії.

90–100 балів («відмінно») – робота виконана на високому теоретичному та методичному рівні, містить елементи наукової новизни й практичної значущості, ґрунтовні висновки та обґрунтовані рекомендації. Текст викладено логічно й ґрамотно, оформлення відповідає встановленим стандартам. Під час захисту здобувач демонструє глибоке розуміння теми, аргументовано та впевнено відповідає на запитання.

75–89 балів («добре») – дослідження має достатній науковий рівень і практичну цінність, однак окремі аспекти опрацьовано менш ґрунтовно. Можливі незначні неточності в аналізі джерел або оформленні. На захисті студент показує належний рівень підготовки, відповіді переважно правильні.

60–74 бали («задовільно») – робота загалом відповідає вимогам, але має обмежену глибину аналізу, відсутні чітко сформульовані власні пропозиції або елементи новизни. Під час захисту знання теми є поверховими, відповіді не завжди повні.

35–59 балів («незадовільно» з можливістю повторного захисту) – зміст не повною мірою розкриває тему або має суттєві методичні недоліки; висновки не узгоджуються із завданнями дослідження. Рівень захисту свідчить про недостатню підготовку.

1–34 бали («незадовільно») – робота не відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних досліджень, має істотні змістові й структурні порушення та не демонструє належного рівня фахової підготовки.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота повинна мати чітку, логічно вибудовану структуру, що забезпечує послідовне розкриття обраної теми та досягнення поставленої мети. Обов'язковими складовими є вступ, основна частина (теоретичний, аналітичний та/або проєктно-дослідницький розділи), висновки, список використаних джерел і, за потреби, додатки. Побудова роботи має відповідати принципам наукової обґрунтованості, системності та завершеності дослідження.

У процесі підготовки роботи здобувач набуває досвіду самостійного наукового пошуку, вчиться логічно структурувати матеріал, грамотно викладати результати дослідження та оформлювати їх відповідно до встановлених вимог.

Кваліфікаційна робота має відповідати критеріям актуальності, містити елементи наукової новизни або практичного вдосконалення існуючих рішень та характеризуватися прикладною цінністю для галузі.

Тематика та напрями кваліфікаційних робіт

Тематика кваліфікаційних робіт повинна відповідати освітньо-професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» та відображати сучасні тенденції розвитку галузі. Темі досліджень можуть мати технологічне, наукове або проєктне спрямування, що дозволяє здобувачу реалізувати як дослідницькі, так і практичні професійні навички.

Технологічний напрям передбачає дослідження технологій вирощування декоративних рослин у відкритому та закритому ґрунті, удосконалення агротехнічних заходів догляду за насадженнями, аналіз особливостей інтродукції та використання інтродукованих видів у міському озелененні. Також можуть розглядатися питання оптимізації технологічних процесів вирощування садивного матеріалу в розсадниках.

Науковий напрям охоплює дослідження біологічних, екологічних та фізіологічних особливостей росту і розвитку декоративних рослин. Важливими

є вивчення механізмів функціонування штучно створених рослинних угруповань, особливостей їх структурної організації, процесів репродуктивного відновлення рослин, впливу добрив, стимуляторів росту та інших біологічно активних речовин на розвиток культур. Окрему увагу приділяють дослідженню впливу кліматичних та ґрунтових умов на життєдіяльність рослин, а також підвищенню біологічної стійкості та продуктивності садово-паркових насаджень, у тому числі в умовах урбанізованого середовища.

Проектний напрям включає розроблення проєктів озеленення та благоустрою територій загального і обмеженого користування, зокрема парків, скверів, площ, бульварів, закладів освіти та лікувальних установ. Також можуть виконуватися проєкти створення та реконструкції зелених насаджень, рекультивації порушених ландшафтів, формування дендрологічних комплексів, квітників, газонних покриттів, застосування елементів топіарного мистецтва.

Окремим напрямом є розроблення проєктів створення декоративних і лісових розсадників, удосконалення технологій виробництва садивного матеріалу та впровадження сучасних методів ландшафтної реконструкції зелених насаджень різного функціонального призначення.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути актуальною, мати наукову новизну або практичне значення та сприяти підвищенню ефективності діяльності у сфері садово-паркового господарства.

Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота повинна мати чітку та логічно побудовану структуру, що забезпечує послідовне розкриття теми дослідження. Кожна структурна частина має власне змістове призначення, але всі вони взаємопов'язані між собою та формують цілісне наукове дослідження.

За структурою кваліфікаційна робота містить такі елементи:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ;

АНОТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ;

ЗМІСТ;

ВСТУП;

ОСНОВНУ ЧАСТИНУ;
ВИСНОВКИ;
РЕКОМЕНДАЦІЇ;
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;
ДОДАТКИ.

Основна частина роботи складається з декількох розділів, які узгоджено розкривають тему дослідження. Залежно від специфіки тематики, вона може включати теоретико-методологічний, дослідницько-аналітичний та проєктно-рекомендаційний розділи.

Назви розділів і підрозділів здобувач визначає разом із науковим керівником з урахуванням особливостей об'єкта дослідження, обраної тематики та поставленої мети роботи.

Обсяг кваліфікаційної роботи визначається вимогами освітньо-професійної програми та повинен складати не менше 50 сторінок основного тексту. Робота виконується відповідно до завдань професійної підготовки та має демонструвати здатність здобувача аналізувати наукову інформацію, проводити дослідження та формулювати обґрунтовані практичні пропозиції.

Зміст розділів кваліфікаційної роботи

Назва роботи

Назва кваліфікаційної роботи повинна бути чіткою, інформативною та лаконічною. Оптимально, щоб вона займала приблизно 1–2 рядка, легко читалася та відображала основний зміст дослідження.

Титульна сторінка

Титульний аркуш оформлюється відповідно до встановленого зразка, наведеного у додатку 1 методичних рекомендацій.

Анотація

Анотація містить стислу інформацію про обсяг роботи, кількість рисунків, таблиць, додатків, використаних джерел, а також текстове викладення основних результатів дослідження. У ньому також подаються ключові слова та відомості про практичне застосування отриманих результатів.

Зміст

Зміст містить перелік усіх структурних елементів роботи із зазначенням сторінок їх розміщення. Назви розділів і підрозділів у змісті повинні повністю відповідати їх назвам у тексті роботи. Номери сторінок розміщують біля правого поля сторінки на однаковій відстані від краю аркуша. Слово «ЗМІСТ» друкується великими літерами та розташовується по центру сторінки.

Вступ

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, пояснюється доцільність проведення дослідження, визначаються мета, завдання, об'єкт та предмет роботи, апробація роботи (участь у наукових заходах або у публікаціях). Ця частина має бути стислою та змістовною, її обсяг зазвичай становить 1–2 сторінки.

Мету дослідження необхідно формулювати чітко й конкретно. Для її досягнення визначаються основні завдання роботи, що розкривають послідовність вирішення поставленої наукової або практичної проблеми.

Мета дослідження визначає загальний напрям наукової роботи та відображає очікуваний результат, який планується отримати під час виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. Вона повинна бути сформульована чітко та конкретно і відповідати тематиці дослідження. Для досягнення поставленої мети визначаються завдання дослідження, які розкривають послідовність дій здобувача під час виконання роботи.

Завдання дослідження формулюються у логічній послідовності, відповідно до етапів проведення дослідження. Кожне наступне завдання має доповнювати попереднє та сприяти досягненню загальної мети роботи. Формулювання завдань доцільно починати з дієслів, що позначають конкретні дослідницькі дії, наприклад: проаналізувати, охарактеризувати, визначити, дослідити особливості, оцінити, встановити, обґрунтувати, порівняти тощо. Рекомендовано визначати невелику кількість завдань – зазвичай 3–4, що дозволяє більш чітко окреслити напрям дослідження та уникнути надмірного ускладнення структури роботи.

При формулюванні завдань слід уникати занадто широких або нечітких формулювань, а також завдань, які не піддаються перевірці результатами дослідження. Завдання повинні бути безпосередньо пов'язані з метою роботи та відповідати логіці проведення наукового пошуку.

Також у вступі зазначаються предмет і об'єкт дослідження, методи проведення роботи, а для досліджень науково-технологічного спрямування – елементи наукової новизни отриманих результатів.

Об'єктом дослідження у кваліфікаційній роботі бакалавра виступає певна частина садово-паркового господарства – підприємство, територія, рослинні угруповання або технологічні процеси, в межах яких існує досліджувана проблема.

Предмет дослідження є більш вузьким поняттям і визначає конкретні характеристики, властивості або аспекти об'єкта, на яких зосереджується увага під час проведення дослідження. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне і часткове: об'єкт окреслює широку сферу наукового пошуку, а предмет конкретизує напрям аналізу. Наприклад, об'єктом може бути садово-парковий об'єкт або декоративна культура, а предметом – стан насаджень, особливості розвитку рослин чи ефективність технологій їх вирощування.

Методи дослідження – це сукупність прийомів і способів, які використовуються для збору, аналізу та інтерпретації інформації під час виконання наукової роботи. У вступній частині кваліфікаційної роботи бакалавра необхідно коротко перелічити використані методи відповідно до логіки виконання дослідження та поставлених завдань.

У цьому розділі не потрібно детально обґрунтовувати вибір кожного методу, оскільки їх характеристика та особливості застосування можуть бути розкриті у відповідних розділах роботи. Достатньо вказати основні методи дослідження, які застосовувалися для аналізу літературних джерел, проведення спостережень, виконання експериментів, обробки отриманих даних та узагальнення результатів.

Залежно від тематики роботи можуть використовуватися теоретичні методи (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння) та практичні методи дослідження (польові спостереження, експеримент, статистична обробка даних, математичні розрахунки тощо). Використані методи повинні забезпечувати виконання поставлених завдань та досягнення мети дослідження.

Апробація результатів дослідження передбачає їх публічне представлення та обговорення в науковому середовищі. Це дозволяє підтвердити достовірність отриманих результатів, отримати зауваження та рекомендації фахівців, а також підвищити наукову цінність виконаної роботи.

Апробація може здійснюватися шляхом участі здобувача у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, студентських наукових заходах, а також через публікацію результатів дослідження у наукових виданнях, збірниках тез або статей. Інформація про форми апробації, назви заходів та вихідні дані публікацій зазначається у кваліфікаційній роботі.

Вступ доцільно остаточно редагувати після завершення виконання всієї роботи, коли можна повністю узагальнити отримані результати дослідження.

Огляд літератури

Огляд наукових джерел передбачає аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми, узагальнення існуючих підходів до її вирішення та визначення невирішених питань. У цьому розділі розглядаються результати попередніх досліджень, сучасні наукові концепції, а також існуючі суперечності й напрями подальшого розвитку досліджуваної тематики. За можливості доцільно проводити критичний аналіз опрацьованих матеріалів із власними узагальненнями автора.

Зазвичай обсяг огляду літератури становить близько 7–14 сторінок. При його підготовці рекомендується використовувати 30–40 наукових джерел, серед яких мають бути сучасні українські та зарубіжні публікації, переважно за останні 5–10 років. До аналізу включають лише ті матеріали, що безпосередньо пов'язані з темою дослідження.

Структуру викладу матеріалу доцільно будувати від загальних теоретичних положень до більш вузьких аспектів проблеми, що досліджується у роботі. Спочатку подаються базові відомості, які дозволяють розкрити сутність питання, після чого аналізуються спеціалізовані дослідження та практичні результати.

При оформленні огляду літератури використовуються посилання на джерела відповідно до встановлених вимог. Посилання можуть подаватися у різних формах, наприклад:

У дослідженнях Р.О. М'ялковського [номер джерела] встановлено, що...;

Встановлено, що оптимальним варіантом підживлення декоративних культур є... [номер джерела];

Аналіз результатів досліджень В.П. Кучерявого [номер джерела] показує, що...;

Згідно з каталогами рослин, розробленими І.П. Горницькою та Л.П. Ткачук [номер джерела], ...

У тексті доцільно використовувати наукові формулювання: встановлено, виявлено, доведено, проаналізовано, обґрунтовано, досліджено та інші подібні конструкції, що підкреслюють науковий характер викладу матеріалу.

Умови проведення досліджень

Даний розділ кваліфікаційної роботи зазвичай має обсяг приблизно до 10 сторінок і містить комплексну характеристику об'єкта дослідження та аналіз його діяльності.

Організаційно-господарські умови

У цьому розділі подається коротка характеристика місця проведення дослідження. Описують загальні виробничі умови господарства, площі ділянок, зайнятих під вирощування декоративних культур, особливості організації території та специфіку використання земельних ресурсів. За необхідності наводять характеристику виробничих або культивацийних споруд – теплиць, парників, оранжерей, а також перелік машин, механізмів та обладнання, що застосовуються у технологічних процесах вирощування рослин.

Якщо дослідження виконуються в умовах парку, лісопарку, дендропарку або природоохоронної території, додатково подають інформацію про стан зелених насаджень, результати інвентаризації рослинних угруповань, а також характеристику видового складу деревних, кущових і трав'янистих рослин відповідно до додатків методичних рекомендацій. За потреби аналізують техніко-економічні показники об'єкта дослідження та особливості функціонального використання території.

Аналіз ґрунтово-кліматичних і погодних умов

У цьому підрозділі наводять характеристику кліматичних умов району проведення досліджень на основі даних найближчої метеорологічної станції або агрокліматичних довідників із обов'язковим посиланням на використані джерела. Аналізують основні кліматичні показники: середньомісячну температуру повітря, кількість опадів, швидкість і напрямок вітру, суму активних температур за вегетаційний період, глибину промерзання ґрунту та інші показники, що впливають на ріст і розвиток рослин.

Також проводять порівняльний аналіз погодних умов за роки дослідження з багаторічними середніми значеннями, що дозволяє враховувати вплив кліматичних факторів на біологічні процеси рослин, їх ріст, розвиток, цвітіння та продуктивність.

Окремо характеризують ґрунтові умови території дослідження: аналізують структуру ґрунтового покриву, вміст гумусу, концентрацію основних елементів живлення (азоту, фосфору, калію), показники кислотності ґрунтового розчину (pH) та ємність катіонного обміну. Для характеристики використовують дані агрономічних служб підприємств або результати власних лабораторних досліджень.

Характеристика об'єктів дослідження та методика проведення роботи

У підрозділі, присвяченому характеристиці об'єктів дослідження, наводяться повні ботанічні назви рослин українською та латинською мовами із зазначенням їх систематичного положення. Також подається короткий опис

біологічних та морфологічних особливостей досліджуваних культур, їх господарське значення, особливості росту та розвитку в умовах проведення дослідження.

У підрозділі, що описує методику проведення досліджень, детально розкриваються використані підходи, схема постановки досліду, кількість повторень, характер вимірювань та способи обробки отриманих даних. Якщо застосовувалися загальновідомі стандартні методики, достатньо зробити посилання на відповідні джерела без детального їх опису. У випадку використання модифікованих методів необхідно обґрунтувати та описати внесені зміни.

Для робіт технологічного спрямування зазначаються агротехнічні заходи вирощування декоративних культур, використовувані машини, механізми та обладнання, а також особливості технологічних операцій догляду за рослинами. Якщо дослідження проводилися в умовах закритого ґрунту, наводяться дані щодо режиму освітлення (тривалість світлового дня, характеристики ламп штучного освітлення), схеми зрошення та інших факторів мікроклімату.

У разі використання комп'ютерної обробки результатів необхідно зазначити програмні засоби, які застосовувалися для статистичного аналізу та обробки експериментальних даних.

Наприкінці розділу подаються короткі узагальнюючі висновки щодо впливу ґрунтово-кліматичних умов, характеристик об'єктів дослідження та особливостей застосованих методик на отримані результати дослідження.

Експериментальна частина

У розділі «Результати досліджень та їх обговорення» (орієнтовно до 25 сторінок) подаються результати власних експериментальних досліджень, здійснюється їх аналіз, інтерпретація та оцінювання достовірності отриманих даних. Важливо не лише представити результати, але й обґрунтувати їх наукову та практичну значущість. Отримані показники доцільно порівнювати з результатами інших дослідників, чітко зазначаючи подібності та відмінності, а також пояснюючи можливі причини розбіжностей. Якщо аналогічні

дослідження у науковій літературі відсутні, це також необхідно відобразити у роботі.

При аналізі технологій вирощування декоративних культур на базі підприємства, де проводилися дослідження, необхідно детально розглянути всі технологічні операції. Описують систему обробітку ґрунту, підготовку посадкового або насіннєвого матеріалу, строки висіву чи висаджування, глибину загортання, а також заходи післяпосівного та післяпосадкового догляду – полив, підживлення, захист рослин та інші агротехнічні прийоми. За необхідності виконують розрахунки норм внесення добрив, визначають продуктивність культури та оцінюють ефективність застосованих технологій вирощування.

У процесі викладення матеріалу необхідно чітко розмежовувати власні результати дослідження та інформацію, запозичену з літературних джерел. Будь-які запозичені ідеї, факти або формулювання повинні супроводжуватися посиланнями на джерела, що забезпечує наукову доброчесність роботи.

Третій розділ має проектно-рекомендаційний характер і містить обґрунтовані пропозиції щодо підвищення ефективності функціонування об'єктів садово-паркового господарства відповідно до тематики кваліфікаційної роботи. У цьому розділі наводяться результати власних досліджень, розробляються інноваційні технологічні рішення, методики або моделі вдосконалення виробничих процесів.

Для робіт проектного спрямування обов'язковим є подання детального опису проектних пропозицій із відповідними розрахунками. Наводиться характеристика генерального плану об'єкта, схема розміщення зелених насаджень, обґрунтування вибору декоративних рослин та перелік агротехнічних заходів з догляду за насадженнями. Графічні матеріали є обов'язковими і повинні доповнювати текстові пояснення, забезпечуючи наочність проектних рішень.

Графічні матеріали кваліфікаційної роботи (технологічного або проектного спрямування)

Кваліфікаційні роботи технологічного або проєктного характеру обов'язково супроводжуються графічними матеріалами, які забезпечують наочність та обґрунтування запропонованих рішень.

1. Ситуаційний план – це схема розташування об'єкта дослідження з відображенням його меж, особливостей місцезнаходження та взаємозв'язку з навколишньою територією. Він дозволяє визначити положення об'єкта в структурі міста або населеного пункту та його зв'язок із системою зелених насаджень. Ситуаційний план виконують у масштабі 1:2000–1:5000 на основі планів міста або району. На схемі позначають існуючу забудову, транспортні магістралі, зелені насадження, червоні лінії та перспективне використання прилеглих територій. Схему можна оформлювати на окремому аркуші формату А4 або поєднувати з генеральним чи опорним планом.

2. Фотофіксація об'єкта дослідження – включає фотоматеріали території або об'єкта, на якому проводяться дослідження. Фотографії можуть розміщуватися в основному тексті роботи або оформлюватися як окремий додаток, що допомагає краще проілюструвати сучасний стан об'єкта дослідження.

3. Опорний план та передпроектний аналіз – виконується на топогеодезичній основі в масштабі генерального плану. Опорний план відображає фактичний стан території на початковому етапі проєктування. На ньому зазначають рельєф місцевості, водойми, зелені насадження, будівлі, споруди, дорожню мережу, а також підземні комунікації. На кресленні також розміщують умовні позначення, розу вітрів, масштаб, експлікацію території, баланс земель та асортимент рослин.

Опорний план виконують на аркушах ватману формату А1 або А2 у масштабі 1:200, 1:500 або 1:1000 залежно від розмірів об'єкта.

4. Схема функціонального зонування – відображає поділ території на функціональні зони відповідно до її призначення. У разі реконструкції об'єкта доцільно виконувати дві схеми: існуючого функціонального зонування та

проектного зонування території після реконструкції, що дозволяє оцінити заплановані зміни у використанні території.

5. Генеральний план – є основним кресленням проєктного рішення та, як правило, виконується в масштабах 1:500 або 1:200 на основі топогеодезичного знімання (опорного плану). Оформлюють генеральний план на аркушах ватману форматів А1 або А2. На ньому відображають існуючі та запроєктовані елементи благоустрою: майданчики різного функціонального призначення, дорожньо-стежкову мережу, малі архітектурні форми, будівлі, водойми, а також зелені насадження з позначенням їх типу – дерева, кущі, квітникові та трав'янисті рослини, газонні покриття.

На кресленні зазначають ширину основних доріг, розміри майданчиків, габарити споруд та горизонталі рельєфу. Обов'язковими елементами оформлення є напис «Генеральний план» із назвою об'єкта, кутовий штамп, умовні позначення, роза вітрів, експлікація території, баланс території, техніко-економічні показники та специфікація елементів благоустрою. Масштаби генерального та опорного планів зазвичай співпадають. До генерального плану можуть додаватися схеми функціонального або ландшафтного зонування території.

6. Фрагмент території генерального плану – це детальне зображення окремих ділянок території у збільшеному масштабі (1:10–1:50). На фрагментах демонструють найбільш важливі або складні проєктні рішення, зокрема малі архітектурні форми, біогрупи рослин, рокарії та інші елементи благоустрою. Такі креслення можуть виконуватися на окремих аркушах форматів А3 або А4, або розміщуватися на полях основного креслення генерального плану. Кількість фрагментів визначається складністю проєктного рішення.

7. Дендрологічний план – відображає розміщення деревних, кущових, квіткових і трав'янистих рослин на території об'єкта. Виконується в тому самому масштабі, що й генеральний план. На кресленні позначають окремі види рослин, їх кількість, обриси масивів, куртин та поодиноких насаджень. Додатково додають таблицю асортименту запроєктованих рослин, умовні

позначення та орієнтацію за сторонами світу. Для складних об'єктів допускається розроблення кількох дендрологічних планів з урахуванням сезонності цвітіння та поетапного формування ландшафту.

Квіткове оформлення може відображатися як на генеральному плані, так і в окремих робочих кресленнях квітників або спеціальних проектах квіткового оформлення.

8. Конструктивні елементи – подаються у вигляді детальних креслень у масштабі 1:10–1:50. До них можуть належати лавки, освітлювальні прилади, підпірні стінки, елементи мощення та інші малогабаритні архітектурні конструкції. Такі елементи можуть розміщуватися в додатках, на полях генерального плану або в пояснювальній записці.

9. Візуалізація проєктних рішень – подається у вигляді перспективних зображень території з різних точок огляду. Виконується за допомогою комп'ютерних програм або вручну та може оформлюватися як окремі ілюстрації або додатки до роботи.

10. Календарний план робіт – містить графік виконання будівельно-монтажних та агротехнічних робіт за кварталами, а також розрахунок потреби в робочій силі, техніці та транспортних засобах на період реалізації проєкту. Календарний план дозволяє організувати послідовність виконання робіт та забезпечити ефективне впровадження проєктних рішень.

Додаткові графічні креслення (за необхідності)

За потреби здобувач може виконувати додаткові графічні матеріали, які доповнюють основне проєктне рішення та поглиблюють розробку окремих елементів благоустрою території.

1. Проєкт вертикального планування (проєкт у проєктних горизонталях) виконують у масштабі 1:500. На ньому відображають проєктні відмітки поверхонь майданчиків, доріжок, водойм, терас, сходів, підпірних стінок, укосів та інших планувальних елементів. На полях креслення зазначають конструктивні розміри споруд і наводять специфікацію окремих елементів благоустрою.

2. Розбивкове креслення розробляють на основі генерального плану для перенесення проєктних рішень у натуру. Воно використовується для розмічування доріжок, майданчиків, водних об'єктів та малих архітектурних форм. Таке креслення є особливо важливим під час проєктування квітників та складних планувальних елементів території.

3. Садивне креслення (план посадок) призначене для точного визначення місць висаджування дерев, кущів, квіткових та газонних рослин. Його виконують на основі копії дендрологічного або генерального плану, як правило, на кальці. На кресленні позначають усі запроєктовані будівлі, планувальні елементи, але без нанесення горизонталей та існуючої рослинності.

Місця посадки рослин позначають умовними символами: для дерев – колами діаметром близько 3 мм, для кущів – трикутниками зі сторонами приблизно 3 мм. Однорідні групи рослин з'єднують тонкою лінією та вказують позиційну лінію, де зазначають номер виду згідно з асортиментною відомістю та кількість рослин. Окремі рослини позначають номером виду без позиційної лінії.

Місця посадок прив'язують до постійних орієнтирів: будівель, доріжок, огорож або інших об'єктів із зазначенням відстаней у метрах між рослинами та базисними лініями. Для великих територій посадки можуть виконуватися методом квадратів або методом ординат залежно від площі ділянки.

4. Проєкти інженерного забезпечення території включають рішення щодо електропостачання та освітлення, водопостачання, водовідведення та дренажних систем. Такі проєкти виконують на основі генерального плану з нанесенням інженерних мереж різними кольорами: електропостачання та освітлення – червоним, водопостачання – синім, водовідведення – жовтим.

Вибір кількості та виду графічних матеріалів залежить від площі та функціонального призначення об'єкта дослідження. Керівник кваліфікаційної роботи має право коригувати склад пояснювальної записки та графічних матеріалів. Усі креслення повинні бути підписані виконавцем та науковим

керівником у нижньому правому куті креслення із зазначенням кутового штампа.

Наприкінці розділу подаються узагальнені висновки щодо результатів досліджень, ефективності запропонованих заходів та можливості їх практичного впровадження у виробничу або господарську діяльність.

Висновки

Обсяг розділу з висновками зазвичай не перевищує 1–2 сторінок. Висновки повинні бути логічними, змістовними та зрозумілими без додаткового ознайомлення з повним текстом роботи. Кожен окремий висновок подається як окремий пункт, нумерується арабськими цифрами та викладається в межах одного абзацу.

У висновках узагальнюються основні результати проведеного дослідження, підкреслюється досягнення поставленої мети та виконання визначених завдань. Інформація має бути стислою, конкретною та базуватися на результатах аналізу, експериментальних даних і власних розробок здобувача. Висновки до розділу літературного огляду окремо не подаються у загальних підсумках роботи.

Пропозиції виробництву

Пропозиції виробництву повинні мати практичний характер і бути достатньо обґрунтованими. Вони формулюються на основі отриманих результатів дослідження, аналізу технологічних процесів та оцінки ефективності запропонованих рішень. Пропозиції можуть стосуватися вдосконалення технологій вирощування декоративних рослин, оптимізації догляду за насадженнями, підвищення продуктивності рослин або покращення організації виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

Додатки

Додаткові матеріали, які мають допоміжний характер, але містять важливу інформацію для глибшого розуміння дослідження, оформлюють у вигляді додатків. До них можуть належати результати експериментів, великі

таблиці, графічні матеріали, фотографії, схеми, розрахункові дані та інші допоміжні матеріали.

Додатки позначають великими літерами українського алфавіту (крім літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї). Кожен додаток повинен мати заголовок і наскрізну нумерацію сторінок разом з основним текстом роботи. Якщо кілька додатків об'єднані спільною тематикою, їх позначають додатково арабськими цифрами: наприклад, Додаток А.1, Додаток А.2 тощо. У тексті роботи обов'язково роблять посилання на відповідні додатки у круглих дужках.

ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота повинна відповідати не лише науковим, але й технічним та естетичним вимогам щодо оформлення текстових матеріалів. Робота виконується державною мовою – українською.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютерного набору на аркушах формату А4 (210×297 мм) лише з одного боку сторінки. Для оформлення тексту використовується шрифт Times New Roman, розмір 14 пунктів, з полуторним міжрядковим інтервалом. При цьому необхідно дотримуватися встановлених розмірів полів: верхнє та нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1,5 см. Колір тексту має бути чорним, однакової насиченості по всій роботі. Щільність тексту повинна бути рівномірною, а заголовки розділів і підрозділів виділяються напівжирним шрифтом.

Назви рослин латинською мовою оформлюються курсивом. При першому згадуванні рослини обов'язково зазначають повну наукову назву з указанням автора виду, наприклад: троянда садова (*Rosa × hybrida* L.), ялівець звичайний (*Juniperus communis* L.).

Друкарські помилки, описки та незначні графічні неточності допускається виправляти акуратним закресленням або зафарбуванням білою корегувальною фарбою з подальшим нанесенням правильного варіанта тексту від руки на тому самому місці або між рядками. На одній сторінці дозволяється не більше двох виправлень, щоб зберегти охайний вигляд роботи.

На внутрішній стороні обкладинки роботи розміщують чистий конверт, у який вкладають завдання, висновок наукового керівника, висновок кафедри, подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи, довідку про успішність здобувача, рецензію, довідку або результати перевірки роботи на академічну доброчесність, а також матеріали, що підтверджують апробацію результатів дослідження (за наявності).

Нумерація сторінок у роботі має бути наскрізною. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, другою – анотація, третьою – зміст, після чого нумерація продовжується відповідно до структури роботи. Номери сторінок

проставляються арабськими цифрами у верхньому правому куті сторінки. На титульній сторінці номер сторінки не зазначається.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяється на логічно завершені структурні елементи – розділи та підрозділи. Це забезпечує послідовність викладення матеріалу та полегшує сприйняття змісту роботи.

Назви основних структурних частин роботи, зокрема «ЗМІСТ», «АНОТАЦІЯ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» та «ДОДАТКИ», друкуються великими літерами і розташовуються по центру сторінки. Наприкінці заголовків крапку не ставлять.

Заголовки підрозділів оформлюють з абзацного відступу, друкуючи їх з використанням лише першої великої літери, решту літер – малими. Підкреслення заголовків не застосовують, а в кінці заголовка крапку не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Використання скорочень у назвах розділів і підрозділів не допускається.

Абзацний відступ у тексті має становити 15 мм. Кожен розділ і підрозділ повинен мати власний змістовний заголовок, що відповідає змісту викладеного матеріалу та відображає суть питання, яке розглядається.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи необхідно починати з нової сторінки, щоб чітко відокремити назву розділу від попереднього тексту. Розділи та підрозділи роботи підлягають обов'язковому нумеруванню. Нумерація підрозділів здійснюється в межах відповідного розділу і складається з номера розділу та номера підрозділу, які розділяються крапкою. Наприкінці номера підрозділу також ставиться крапка. Наприклад: 1.2. – другий підрозділ першого розділу, 2.1.3. – третій пункт першого підрозділу другого розділу.

Відстань між заголовком розділу і назвою підрозділу повинна становити два міжрядкові інтервали. Між заголовком підрозділу та основним текстом роботи залишають один міжрядковий інтервал. Відстань між завершенням тексту попереднього підрозділу і назвою наступного розділу також становить один міжрядковий інтервал.

Під час подання формул і математичних рівнянь необхідно одразу наводити пояснення значень усіх використаних символів. Використання математичних знаків $<$, $>$, $=$, №, % без зазначення числових значень не допускається. Дробові числа записують лише у цифровій формі. Формули та рівняння повинні бути оформлені відповідно до вимог наукового стилю викладу.

Подання таблиць

Під час оформлення кваліфікаційної роботи важливо правильно відбирати інформацію, яку доцільно подавати у вигляді таблиць або графічних матеріалів. Таблиці дозволяють у стислій формі подати результати кількісних спостережень, полегшують аналіз і порівняння отриманих даних.

На всі таблиці обов'язково повинні бути посилання у тексті роботи. Якщо в тексті використовується лише одна таблиця без номера, слово «таблиця» пишуть повністю. Якщо таблиця має номер, слово «таблиця» скорочують. При повторному посиланні на таблицю використовують скорочення «див. табл.» із зазначенням її номера. Розміщувати таблицю бажано після першого згадування про неї в тексті. Якщо це технічно недоцільно, таблицю можна розташувати на наступній сторінці.

Кожна таблиця повинна мати власний номер. Нумерація таблиць може бути як у межах розділу (наприклад, Таблиця 2.1), так і наскрізною по всій роботі. Назва таблиці повинна бути короткою, інформативною та повністю відповідати змісту поданих у ній даних.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 3.1

Фенологічні ритми розвитку генеративних органів інтродуцентів роду
Philadelphus у насадженнях м. Кам'янець-Подільський

Вид	Дати цвітіння			Дати розвитку плодів		
	Початок	Масове	Кінець	Зав'язування	Дозрівання	Опадання
<i>Ph. coronarius</i>	4.06	11.06	29.06	4.07	21.09	26.10

<i>Ph. grandiflorus</i>	28.05	12.06	1.07	6.07	2.10	2.11
<i>Ph. incanus</i>	19.06	26.06	18.07	23.07	19.10	6.11
<i>Ph. inodorus</i>	21.06	2.07	16.07	21.07	6.09	21.10

Таблиці оформлюють за єдиним принципом. Вони складаються з назви, шапки таблиці, бокових заголовків і граф, у яких розміщують цифрові дані.

У шапці таблиці розміщують узагальнені назви рядків і граф, що дозволяє чітко структурувати подану інформацію та полегшує її сприйняття. За необхідності до таблиці може бути додано графу «Примітки», де подаються пояснення або уточнення щодо окремих показників.

Якщо таблиця не вміщується на одній сторінці і переноситься на наступну, її назву не повторюють. У такому випадку над продовженням таблиці зазначають напис: «Продовження табл. 1.1» із відповідним номером таблиці.

Назви граф повинні бути короткими, але інформативними, щоб їх зміст був зрозумілим без додаткових пояснень у тексті роботи. Заголовки граф починають із великої літери, а підзаголовки, які є частиною одного речення із заголовком, – з малої літери. Якщо підзаголовки мають самостійне значення, їх пишуть з великої літери. Допускається оформлення назв граф і підзаголовків через один міжрядковий інтервал.

Якщо числові дані в таблиці наведені в різних одиницях вимірювання, їх зазначають безпосередньо в кожній графі. Якщо всі показники таблиці виражені в одній одиниці виміру, її скорочене позначення вказують у назві таблиці.

При оформленні числових даних необхідно забезпечити однакову кількість знаків після коми для всіх значень. Якщо частина чисел має меншу кількість знаків, їх доповнюють нулями. Повторювані числові або текстові значення не заміняють лапками. Якщо дані відсутні, у відповідній клітинці ставлять прочерк. Додаткові пояснення щодо змісту таблиці можна наводити у тексті роботи або безпосередньо під таблицею.

Подання ілюстрацій

В наукових роботах ілюстративні матеріали використовуються для наочного представлення результатів дослідження. До ілюстрацій належать

рисунки, схеми, графіки, діаграми, карти та інші графічні матеріали. Ілюстрації часто допомагають краще зрозуміти зміст роботи, особливо при аналізі впливу різних факторів на розвиток рослин, формування їх морфологічних показників або інших досліджуваних характеристик.

Ілюстрації нумерують послідовно в межах розділу. Номер складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, наприклад: рис. 2.1 – перший рисунок другого розділу. Також допускається наскрізна нумерація ілюстрацій по всій роботі. Якщо використовується лише один рисунок, його позначають словом «Рисунок» без номера.

Кожна ілюстрація повинна мати змістовну назву та пояснювальні підписи, які дозволяють зрозуміти її зміст без додаткових пояснень у тексті. На графіках обов'язково вказують назви величин, одиниці вимірювання на осях координат, позначають криві та використовують умовні позначення. При побудові експериментальних графіків необхідно відображати всі точки, що відповідають отриманим даним. Якщо використовуються середні значення, бажано показувати інтервали варіації у вигляді вертикальних відрізків через точки графіка.

Якщо на одному графіку наведено кілька функціональних залежностей, їх можна зображати різними типами ліній – суцільними, пунктирними або штриховими. На фотографіях і картах обов'язково зазначають масштаб зображення, якщо це важливо для розуміння розмірів об'єкта дослідження.

Ілюстративні матеріали не повинні дублювати інформацію, подану в таблицях. Таблиці забезпечують більш точні числові значення, тоді як рисунки краще демонструють закономірності та загальні тенденції. Ілюстрації повинні бути розміщені так, щоб їх можна було зручно переглядати без повороту сторінки або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Якщо в роботі використовується значна кількість допоміжних ілюстрацій, які не є обов'язковими для розуміння основного тексту, їх доцільно розміщувати у додатках. На всі ілюстрації в тексті роботи обов'язково повинні

бути посилання. Після завершення оформлення роботи необхідно ретельно перевірити текст на наявність помилок і неточностей.

Формули

У наукових роботах для опису взаємозв'язків між досліджуваними явищами часто використовують математичні залежності, які подаються у вигляді формул. Формули дозволяють у стислому вигляді відобразити результати статистичного аналізу, розрахункових або експериментальних досліджень.

Кожну формулу необхідно супроводжувати поясненням значень використаних символів. Розшифрування подають безпосередньо під формулою у вигляді окремого переліку в тій самій послідовності, у якій символи наведені у формулі. Пояснення починають зі слова «де» з нового рядка.

Формули нумерують арабськими цифрами у круглих дужках. Нумерація може бути наскрізною по всій роботі або в межах окремого розділу, залежно від вимог оформлення.

Наприклад:

$$Y=a+bx$$

де:

Y – показник результативності досліджуваного процесу;

a – базове значення показника;

b – коефіцієнт впливу фактора;

x – значення досліджуваного фактора.

Посилання на формули у тексті роботи подають у круглих дужках із зазначенням номера формули, наприклад: (1).

Складання списку використаних джерел

Список використаних джерел є обов'язковою складовою кваліфікаційної роботи і містить перелік усіх наукових, навчальних та інформаційних матеріалів, що були використані під час виконання дослідження. Джерела розміщують у порядку їх згадування в тексті роботи або в алфавітному порядку – залежно від вимог навчального закладу.

При оформленні бібліографічного опису необхідно уникати дублювання джерел та перевіряти повноту наведеної інформації. Опис книг, монографій, навчальних посібників або довідкових видань повинен містити прізвище та ініціали автора, повну назву видання, місце і рік видання, а також загальну кількість сторінок.

Оформлення списку літератури здійснюється відповідно до вимог чинного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Дотримання цих вимог забезпечує правильність цитування джерел та наукову доброчесність кваліфікаційної роботи.

У **додатках** розміщують допоміжні матеріали, які доповнюють основний текст кваліфікаційної роботи та сприяють більш повному розумінню результатів дослідження. До таких матеріалів можуть належати копії документів, витяги з нормативно-правових актів, звіти, інструкції, методичні положення, результати експериментів, а також великі за обсягом таблиці, графічні матеріали, рисунки чи креслення, які недоцільно включати безпосередньо в основний текст роботи.

Додатки оформлюють відповідно до послідовності їх згадування в тексті та позначають великими літерами українського алфавіту (крім окремих літер). Усі додатки повинні мати назву та обов'язкові посилання на них у відповідних місцях тексту кваліфікаційної роботи.

ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

Графічна частина кваліфікаційної роботи є важливим складником та призначена для наочного відображення результатів проєктування або дослідження. До графічних матеріалів належать креслення загальних видів, ситуаційні схеми, викопіювання, проєктні плани та інші ілюстративні матеріали.

Кожний аркуш графічної частини повинен містити основний напис встановленої форми відповідно до вимог стандарту ДСТУ Б А.2.4-4:2009 або аналогічних нормативних документів. Основний напис розміщують у правому нижньому куті аркуша, переважно вздовж його довгого боку.

Усі креслення виконують у відповідних масштабах. Для графічних робіт використовують масштаби зменшення (наприклад, 1:2; 1:10; 1:50; 1:100; 1:200; 1:500; 1:1000 та інші) та масштаби збільшення (2:1; 5:1; 10:1; 20:1 тощо). Для великих об'єктів допускається використання менших масштабів, таких як 1:2000 або 1:10000, залежно від площі території та складності проєктного рішення.

У тексті кваліфікаційної роботи обов'язково повинні бути посилання на всі графічні матеріали, які розміщуються у додатках.

До складу графічної частини проєкту озеленення та благоустрою території можуть входити:

- ситуаційний план території;
- опорний план існуючого стану території;
- генеральний план проєктного рішення;
- дендрологічний план насаджень.

Склад і обсяг графічних матеріалів визначаються особливостями об'єкта дослідження, його площею, функціональним призначенням та завданнями кваліфікаційної роботи. Графічна частина повинна повністю доповнювати текстову частину проєкту та відображати прийняті проєктні рішення.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Презентаційні матеріали для захисту кваліфікаційної роботи створюють за допомогою програми PowerPoint або аналогічного програмного забезпечення. Презентація використовується як візуальний супровід усної доповіді та допомагає наочно представити результати дослідження.

Рекомендована кількість слайдів становить приблизно 7–15, що відповідає розрахунку 1–2 хвилини доповіді на кожний слайд. Інформація на слайдах повинна бути стислою, логічно структурованою та легко сприйматися.

Орієнтовна структура презентації для бакалаврської кваліфікаційної роботи може включати:

- назву теми роботи, прізвище виконавця та наукового керівника;
- місце проведення дослідження, мету та завдання роботи, характеристику об'єкта дослідження;
- фотофіксацію об'єкта дослідження (3–5 слайдів);
- ситуаційний, опорний, генеральний дендрологічний плани території;
- візуалізацію запропонованих проєктних рішень (за наявності);
- основні висновки за результатами дослідження.

Слайди, що містять лише ілюстративну інформацію, не потребують детального пояснення під час доповіді. Основну увагу слід приділяти слайдам, які демонструють результати дослідження та ефективність запропонованих рішень.

Рис. 1. Перший слайд презентації

Актуальність теми

Люди здавна намагались оточувати себе красою, і далеко не останнє місце серед різних прикрас, які використовуються для декорування, займали шедеври, створені її величністю природою. Сьогодні власна земельна ділянка – це джерело естетичної насолоди, дизайнерських експериментів і місце відпочинку від міської метушні і безликісті. Ландшафтний дизайн ділянки ушляхетнює її зовнішній вигляд. Так само як інтер'єр в квартирі, хороше планування дає можливість відпочити, отримати гармонію з природою. Тому створення проекту озеленення має велике значення, а раціональне розміщення на ділянці дерев, кущів, квітників, правильний їх вибір відповідно до природних умов повинно бути спрямовано на створення сприятливого мікроклімату і на поліпшення декоративності об'єкта.

Рис. 2. Другий слайд презентації.

Мета досліджень

Розробка проекту малого саду в місті
Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

Завдання

- аналіз існуючих умов місце розташування об'єкту, їх особливості та вплив на умови проектування;
- вивчення сучасних тенденцій та особливостей створення малих садів;
- розробка проектних пропозицій щодо озеленення та благоустрою території об'єкту з врахуванням специфіки об'єкту та природних умов його розташування;
- виконання робочої документації проекту;
- деталізація проектних рішень.

Рис. 3. Третій слайд презентації.

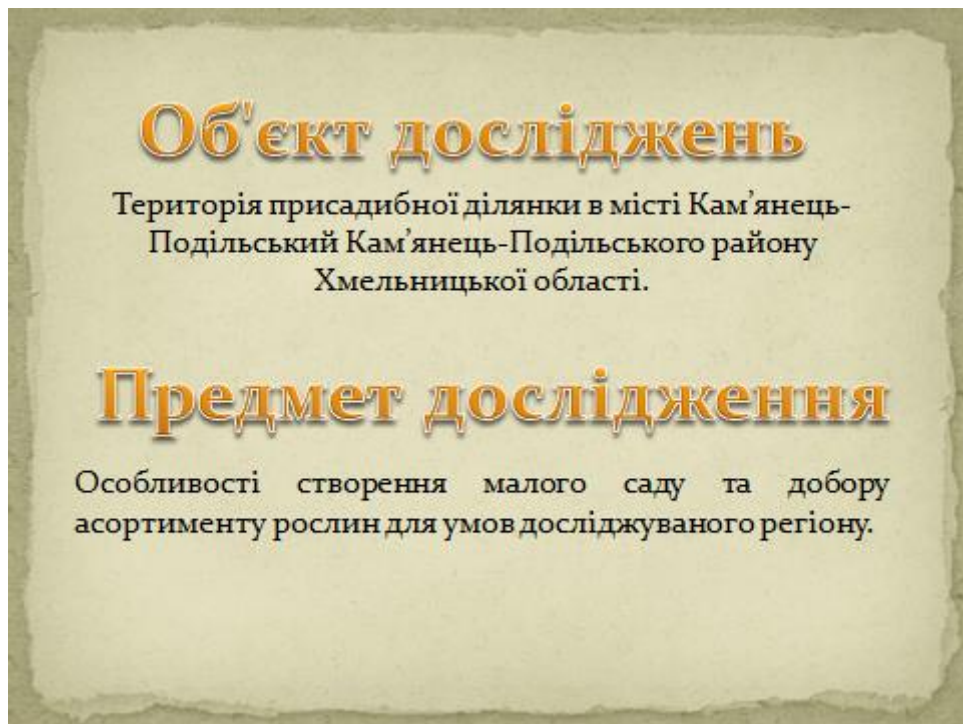

Рис. 4. Четвертий слайд презентації.

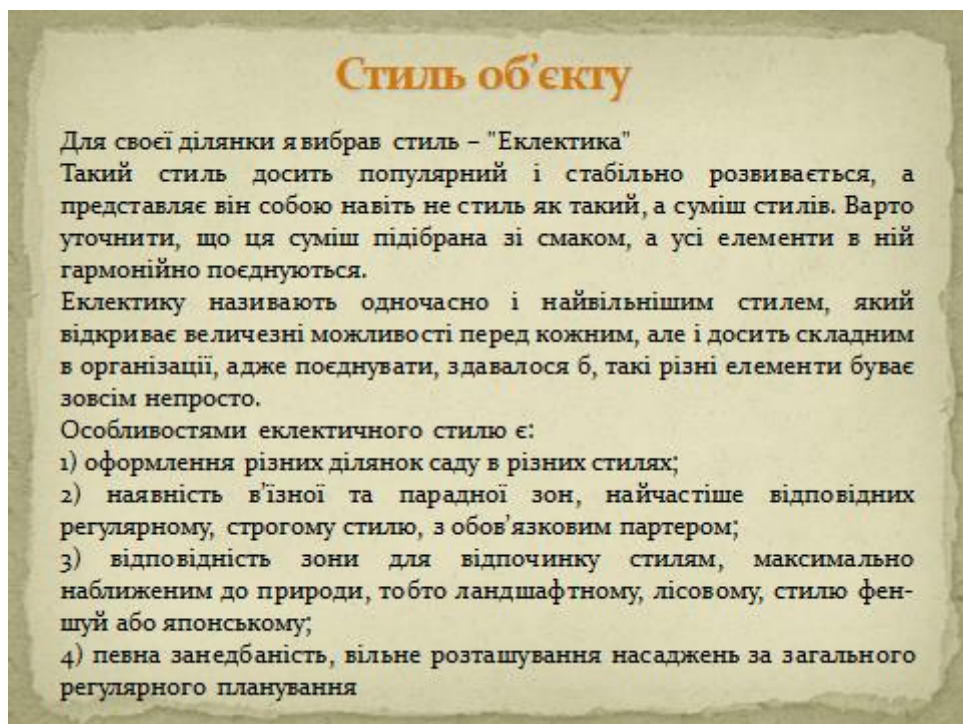

Рис. 5. П'ятий слайд презентації.

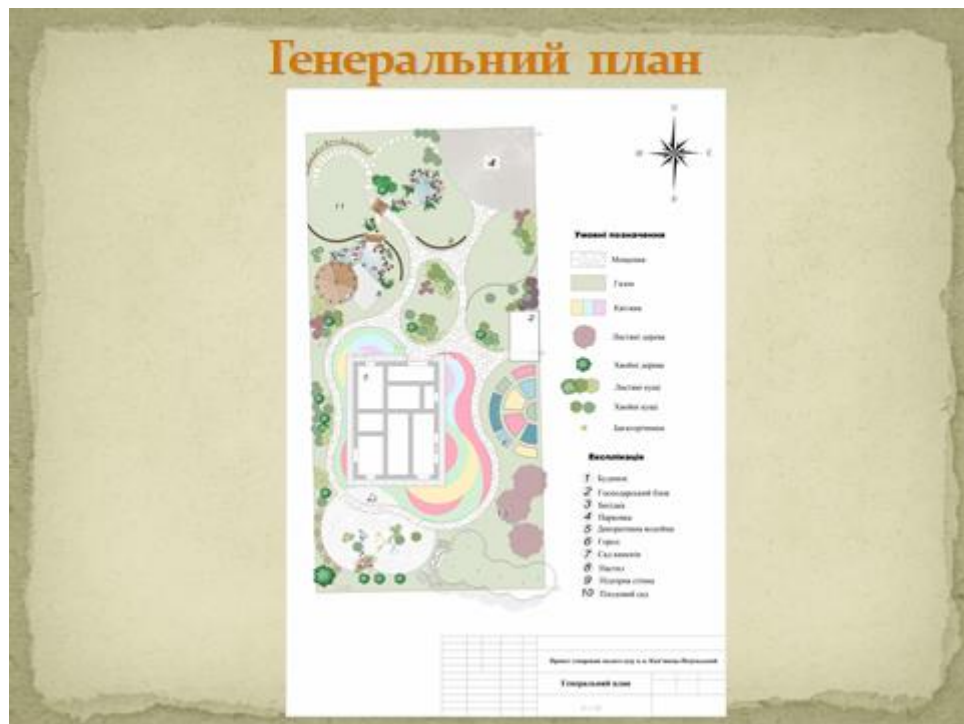

Рис. 6. Представлено генеральный план

Рис. 7. Представлено дендроплан

АКОДИФИЦИРНА БУДЖЕТНА ПОСЛОВНОСТИ						
№	Назив пословности	Акционар	Материјали	Еквивалент	Курсовна	Триг
1		Акционар				
1.1	Акционар	Акционар	58	200-250 L1		1
1.1	Акционар	Акционар	11	200-250 L1		1
1.1	Акционар	Акционар	55	200-250 L1		1
2		Акционар				8
2.1	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.2	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.3	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.4	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.5	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.6	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.7	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.8	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.9	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.10	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.11	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.12	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.13	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.14	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.15	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.16	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.17	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.18	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.19	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.20	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.21	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.22	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.23	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.24	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.25	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.26	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.27	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.28	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.29	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.30	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.31	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.32	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.33	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.34	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.35	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.36	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.37	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.38	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.39	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.40	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.41	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.42	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.43	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.44	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.45	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.46	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.47	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.48	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.49	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.50	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.51	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.52	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.53	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.54	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.55	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.56	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.57	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.58	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.59	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.60	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.61	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.62	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.63	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.64	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.65	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.66	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.67	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.68	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.69	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.70	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.71	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.72	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.73	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.74	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.75	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.76	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.77	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.78	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.79	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.80	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.81	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.82	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.83	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.84	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.85	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.86	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.87	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.88	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.89	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.90	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.91	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.92	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.93	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.94	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.95	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.96	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.97	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.98	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
2.99	Акционар	Акционар	16	110 L1, 3 M		1
3		Акционар				21
3.1	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.2	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.3	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.4	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.5	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.6	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.7	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.8	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.9	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.10	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.11	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.12	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.13	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.14	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.15	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.16	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.17	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.18	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.19	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.20	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.21	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.22	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.23	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.24	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.25	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.26	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.27	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.28	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.29	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.30	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.31	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.32	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.33	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.34	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.35	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.36	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.37	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.38	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.39	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.40	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.41	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.42	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.43	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.44	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.45	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.46	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.47	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.48	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.49	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.50	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.51	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.52	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.53	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.54	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.55	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.56	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.57	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.58	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.59	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.60	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.61	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.62	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.63	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.64	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.65	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.66	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.67	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.68	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.69	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.70	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.71	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.72	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.73	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.74	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.75	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.76	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.77	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.78	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.79	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.80	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.81	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.82	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.83	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.84	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.85	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.86	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.87	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.88	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.89	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.90	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.91	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.92	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.93	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.94	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.95	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.96	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.97	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.98	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
3.99	Акционар	Акционар	21	10-10 L1, 3		1
4		Акционар			</	

Рис. 8. Представлено асортиментну відомість запроєктованих рослин

Рис. 9. Представлено розбивочне креслення

Рис. 10. Представлено схему освітлення

Рис. 11. Представлено схему зрошення

Рис. 12. Представлено слайди з візуалізацією об'єкта озеленення

Рис. 13. Представлено слайди з візуалізацією об'єкта озеленення

Загальна вартість проекту озеленення		
№ п/п	Вид робіт	Загальна вартість, грн.
1.	Роботи по озелененню	85085
2.	Вартість садивного матеріалу дерев та кущів	26763
3.	Вартість садивного матеріалу багаторічників	36180
4.	Вартість облаштування саду каменів, з рокарієм та дорожньо-стежкової мережі	160209
5.	Вартість насіння трав для газону	1680
	Вартість МАФ	35900
	Всього:	345817

Рис. 14. Прикінцевий слайд презентації

ПАМ'ЯТКА РЕЦЕНЗЕНТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Рецензент кваліфікаційної роботи призначається із числа науково-педагогічних працівників, які мають достатній досвід у проведенні наукових досліджень, володіють методикою польових та виробничих експериментів, а також методами статистичної обробки даних.

2. Рецензія повинна бути об'єктивною, змістовною та відображати реальний рівень виконаної роботи, її наукову та практичну цінність.

3. У рецензії необхідно висвітлити такі основні аспекти:

– Актуальність теми дослідження або проєктного рішення – зазначається важливість та сучасність обраної тематики, її значення для науки, виробництва або практичного використання у сфері садово-паркового господарства, а також обґрунтовується доцільність проведення дослідження.

– Теоретичний рівень роботи – оцінюється повнота опрацювання наукової літератури, рівень використання сучасних наукових джерел, логічність викладення теоретичних положень, здатність автора узагальнювати та аналізувати наукову інформацію.

– Короткий зміст роботи – наводиться стислий огляд структури кваліфікаційної роботи із характеристикою основних розділів, завдань та напрямів дослідження або проєктування.

– Позитивні сторони роботи – відзначаються сильні сторони дослідження: наукова новизна, практична спрямованість, оригінальні підходи до вирішення проблеми, якість аналітичної обробки матеріалів, рівень графічного оформлення роботи.

– Пропозиції автора за темою дослідження – характеризуються власні науково обґрунтовані висновки та рекомендації здобувача, оцінюється їх новизна, реалістичність впровадження та можливість практичного застосування.

– Практична цінність висновків і рекомендацій – визначається можливість використання отриманих результатів у виробничій діяльності, у

практиці озеленення, вирощування декоративних культур або у проєктних рішеннях, а також ступінь їх економічного та технологічного обґрунтування.

– Зауваження – у цьому пункті рецензент звертає увагу на недоліки роботи, повноту аналізу отриманих результатів, аргументованість висновків, послідовність викладення матеріалу, а також на відповідність запропонованих рекомендацій результатам досліджень або проєктним рішенням.

– Загальний висновок і оцінка роботи – надається підсумкова характеристика кваліфікаційної роботи, визначається рівень її виконання, наукова та практична значущість, а також рекомендується оцінка за прийнятою шкалою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безвіконний П. В. Курс лекцій з дисципліни «Садово-паркове будівництво» : для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Кам'янець-Подільський : ПДУ, 2024. 405 с.
2. Бойко М. Ф., Соломаха В. А. Екологія рослинних угруповань. Київ : Фітосоціоцентр, 2020. 312 с.
3. Головачов В. П. Дендрологія. Харків : ХНАУ, 2019. 420 с.
4. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. Київ : Мінрегіон України, 2019.
5. ДСТУ 8731:2017. Озеленення територій. Терміни та визначення понять. Київ, 2017.
6. Дудник С. І. Ландшафтна архітектура та садово-паркове мистецтво. Київ : Аграрна освіта, 2019. 352 с.
7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 21.02.2026).
8. Кучерявий В. П. Ландшафтна екологія. Львів : Світ, 2021. 520 с.
9. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць. Львів : Світ, 2019. 456 с.
10. Лаврик В. І. Біологія декоративних рослин. Київ : Урожай, 2020. 310 с.
11. Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет». URL: <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf> (дата звернення: 21.02.2026).
12. Пушкар В. В. Технології створення зелених насаджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 256 с.
13. Стандарт вищої освіти України. Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/206-Sad-park.gosp-bakalavr-VO.18.01.pdf> (дата звернення: 21.02.2026).
14. Чорноус В. В. Основи озеленення міст. Київ : Ліра-К, 2022. 312 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

**«ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРІЙ ПРИБУДИНКОВОЇ
ТЕРИТОРІЇ ЖК «НОВОБУДОВА 2»**

Виконав:

здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»
освітньо-професійної програми «Садово-
паркове господарство»
спеціальності 206 «Садово-паркове
господарство»
денної форми навчання
КОВАЛЬСЬКИЙ Роман Ігорович

Керівник:

д.с.-г.н., професор
М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович

Оцінка захисту:

Національна шкала _____
Кількість балів _____ Шкала ECTS _____

_____» _____ 2025 р. «_

Допускається до захисту:

«_____» _____ 2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми

«Садово-паркове господарство»

спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

_____ (БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович)

м. Кам'янець–Подільський, 2025

Додаток Б
Приклад оформлення завдання на дипломну роботу
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»**
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА, ГЕОДЕЗІЇ ТА
ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Зав. кафедри _____
«___» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи (проекту) _____

керівник проекту (роботи) _____

затверджені наказом вищого навчального закладу від " ____ " ____ 20__ р.
№ _____

2. Строк подання студентом роботи (проекту) _____

3. Вихідні дані до роботи (проекту) _____

4. Зміст розрахунково-пояснюючої записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точними вказівками обов'язкових креслень

6. Консультанти розділів проекту (роботи)					
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата			
		завдання видав		завдання отримав	
		підпис	дата	підпис	дата

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

[illegible]

Керівник проекту (роботи) _____

Додаток В

Кутовий штамп

Зм	Лис	№ докум.	Підп	Дата				
Розробив	Черниш				ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ДІЛОВОГО ЦЕНТРУ по вул. Лесі Українки в м. Кам'янець-Подільський	Літ	Лист	Лист
Перевірів	Іванов						1	1
						ЗВО «ПДУ»		
Н. контр	Коваль							
Затв.	Мішин							

Додаток Д

Асортимент дерев та кущів (зведена відомість)

№ п/п	Вид, форма		Кількість екземплярів
	Українська назва	Латинська назва	
1	2	3	4
	Хвойні породи (за алфавітом) Листяні породи (за алфавітом) Хвойні кущі (за алфавітом) Листяні кущі (за алфавітом) Ліани (за алфавітом)		